

Бреславець В.В.,
*студент, кафедра управління земельними ресурсами
Чорноморський національний університет імені Петра Могили*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

На сучасному етапі розвитку країни, існує проблема сталого розвитку землекористування. Економічна політика суб'єктів господарювання на землі не спрямована на екологізацію сільськогосподарського землекористування, гальмує розвиток і впровадження сільськогосподарських технологій, що призводить до зменшення прибутків суб'єктів господарювання, порушення балансу гумусу, що є основою для виробництва сільськогосподарської продукції яка б відповідала цільовим параметрам міжнародних стандартів якості. Відхід від політики сталого розвитку веде за собою комплекс проблем, які матимуть серйозний вплив на економіку держави, втрачається почуття економічної, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення екологічних вимог, що підривають основи сталого розвитку аграрного сектора, в тому числі землекористування.

Дану проблему розглядали такі вчені, як В.М. Гончаров, В.В. Горлачук, О.С. Дорош, Д.С. Добряк, О.В. Лазарева, А.Г. Мартин, А.Я. Сохнич, А.М. Третяк та інші. В своїх працях вони наголошували на тому, що існують великі проблеми в сфері сільськогосподарського землекористування. Конкурентоспроможність землекористування визначається, здебільшого, здатністю суб'єктів до використання своїх конкурентних переваг, а також має прямо пропорційну залежність від дотримання принципів сталого землекористування. Оцінка сталості землекористування має враховувати не лише систему натуральних та вартісних показників ефективності використання землі, а і передбачати врахування науково-технічних та інноваційних факторів розвитку землекористування, таких як досягнення науково-технічного прогресу, що спрямовані на раціональне землекористування з метою отримання доходу від ведення господарської діяльності, врахування інноваційних досягнень завдяки збільшенню інвестицій та впровадженню інновацій. Великі фермерські господарства, агрохолдинги не зацікавлені в тому, щоб невеликі фермерські господарства мали змогу протистояти створеній монополії на ринку сільськогосподарських товарів. Це є основною причиною нехтування екологічною складовою виробництва. Іншими словами, невеликі фермерські господарства змушені відходити від принципів сталого землекористування заради можливості втриматись на ринку. Таким чином невеликі товаровиробники змушені постійно конкурувати з монополією, що зазвичай призводить до зменшення їх частки на ринку.

Після указу Президента України «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам» від 08.08.1995 № 720/95 постала проблема ефективного використання землі. Сільськогосподарські підприємства, внаслідок орендування земельних ділянок на різний термін, здебільшого, не зацікавлені в підвищенні прибутку з кожного гектару, а продовжують рухатись старим шляхом екстенсивного виробництва, порушуючи екологічний стан ґрунтів України і завдаючи дедалі більших збитків до бюджету країни.

Можливими шляхами вирішення проблеми є підвищення ефективності державного управління земельними ресурсами, створення законодавчої бази для забезпечення прозорої конкуренції на сучасному ринку сільськогосподарської продукції, комплексна оцінка території землекористування задля врахування усіх перспектив розвитку, розробка перспективних напрямів розвитку землекористування відповідно до встановлених пріоритетних цілей лише після проведення детального всебічного аналізу використання земельних ресурсів, обов'язкове ведення землеустрою, який має передбачати на місцевому рівні проведення робіт щодо відведення земельних ділянок, створення нових та впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань, створення сприятливого екологічного середовища і поліпшення природних ландшафтів. Це дозволить збільшити вплив невеликих сільськогосподарських виробників на ринок, створить необхідність в пошуку нових технологій в обробітку землі і виготовлення сільськогосподарської продукції. Повинна бути створена законодавча база для регулювання земельних відносин в Україні. Необхідно створити механізм для створення прозорих умов для ведення сільськогосподарського господарювання. Це дозволить не тільки збільшити надходження до бюджету України, але й заохотити сільськогосподарські підприємства до створення та впровадження новітніх технологій виробництва сільськогосподарської продукції.

Отже, з вище констатованого можна зробити висновок, що з комплексне поєднання запропонованих інноваційних підходів створить сприятливі умови для забезпечення конкурентоспроможності та збалансованого ведення виробництва в землекористуванні.